

Statenvoorstel 01/21 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 19 april 2021

PS-vergadering :

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

Onderwerp

Zienswijzen op Ontwerpbegroting 2022 & meerjarenraming omgevingsdienst Zuid-oost-Brabant (ODZOB)

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De drie Brabantse omgevingsdiensten (ODZOB, OMWB en ODBN) vragen de Provinciale Staten (PS) om via een zienswijze de reactie op de ontwerpbegrotingen 2022 te geven. PS maken hierbij gebruik van de wettelijke bevoegdheid om dit te doen. Dit voorstel aan PS richt zich op de ODZOB. Later volgt nog een voorstel n.a.v. ontwerpbegrotingen van de ODBN en OMWB. De OMWB en ODBN brengen haar begrotingen enigszins later in voor de zienswijzeprocedure.

In 2016 stelde Gedeputeerde Staten (GS) de toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegrotingen 2022 van de ODZOB is hierop getoetst¹ en voldoen aan grotendeels deze kaders. Het weerstandsvermogen van de ODZOB voldoet niet aan de provinciale norm. Daarom vraagt PS aan de ODZOB om hun weerstandsvermogen te versterken. Het beschikbare provinciale exploitatiebudget 2022 hangt af van diverse nog onzekere factoren. Het staat PS vrij om de zienswijze aan te vullen of te wijzigen.

Daarnaast wordt invulling gegeven aan de toezegging van Gedeputeerde Smit die op 5 juni 2020 tijdens de behandeling van de zienswijze op de ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming van 2022-2024 van Gemeenschappelijke Regelingen Omgevingsdiensten Zuidoost (ODZOB), Midden- en West (OMWB) en Noordoost (ODBN) een is gedaan om met de omgevingsdiensten het gesprek te voeren om te kijken of het mogelijk is de planning van de ontwerpbegrotingen op elkaar af te stemmen.

¹ Het betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverteffecten, weerstandsvermogen, verplichte kentallen en budgettair kader

Het voorstel

1. De volgende zienswijze op de ontwerpbegroting 2022 aan het dagelijks bestuur van de ODZOB kenbaar te maken:
 - a) PS reageren instemmend op de ontwerpbegroting 2022 van de ODZOB;
 - b) PS verzoeken het DB van de ODZOB het weerstandsvermogen te versterken;
 - c) Het beschikbare provinciale exploitatiebudget 2022 hangt af van diverse nog onzekere factoren.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

Aanleiding

Gemeenten en provincie hebben wettelijke taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving belegd bij omgevingsdiensten. Gemeenten en provincie vormen samen de eigenaren van de omgevingsdiensten. Deze omgevingsdiensten bereiden hun organisatie en bedrijfsvoering voor op de te verwachten opdrachten die zij van hun opdrachtgevers verwachten te ontvangen voor 2022. Dit is verwerkt in hun ontwerpbegrotingen 2022. Het Dagelijks Bestuur van de ODZOB heeft op 4 maart 2021 haar ontwerpbegroting 2022 aan PS aangeboden, met een reactietermijn voor zienswijzen tot 20 mei 2021.

Het streven van zowel PS als GS is om de plannings van de ontwerpbegrotingen van de drie omgevingsdiensten beter op elkaar af te stemmen zodat we alle 3 begrotingen tegelijkertijd aan PS kunnen aanbieden voor een zienswijze. Gedeputeerde Smit heeft op 5 juni 2020 tijdens de behandeling van de zienswijze op de ontwerpbegroting 2021 en meerjarenraming van 2022-2024 van Gemeenschappelijke Regelingen Omgevingsdiensten Zuidoost (ODZOB), Midden- en West (OMWB) en Noordoost (ODBN) een toezegging gedaan om met de omgevingsdiensten het gesprek te voeren om te kijken of het mogelijk is de planning van de ontwerpbegrotingen op elkaar af te stemmen.

Omdat alle drie de omgevingsdiensten binnen hun eigen regio met deelnemende gemeenten en andere gemeenschappelijke regelingen die de betreffende regio's afspraken hebben gemaakt, is dit een ingewikkelde opgave. Onze inspanning blijft erop gericht Provinciale Staten één dossier aan te bieden over alle 3 de ontwerpbegrotingen. Daarnaast is de PS-planning in 2021 nog gewijzigd. Hierdoor is het nodig het zienswijzedossier van de ODZOB separaat aan PS aan te bieden.

Algemeen beeld van de ontwerpbegroting ODZOB 2022

Uit de ontwerpbegroting 2022 blijkt de financiële exploitatie van de ODZOB in orde, maar wel meer kwetsbaar dan voorheen, terwijl er ook meer onzekerheden zijn. Daarnaast zijn bezuinigingen in de begroting verwerkt. Meer informatie: zie argument 1.3.

Bevoegdheid

De Wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de bevoegdheid tot het inbrengen van zienswijzen op de ontwerpbegroting bij gemeenteraden respectievelijk Provinciale Staten ligt². In 2016 stelden GS toetsingskaders voor de begrotingen van de omgevingsdiensten vast. De ontwerpbegroting 2022 van de ODZOB is hierop getoetst. Het staat PS vrij om de zienswijze op de ontwerpbegrotingen aan te vullen of te wijzigen.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

De provincie is vertegenwoordigd in regionale planning & control panels van de omgevingsdiensten om in een vroegtijdig stadium te adviseren om te komen tot adequate begrotingen van de omgevingsdiensten.

Doel

- Provinciale Staten in positie brengen als één van de deelnemers van Brabantse omgevingsdiensten om te reageren naar hun Dagelijkse Besturen over de ontwerpbegrotingen 2022. Dit gebeurt vanuit de *eigenaarsrol* die de provincie heeft in de diensten.
- Bijdragen aan de kwaliteit en robuustheid van onderliggende begrotingen.

Argumenten

1.1 (a) De ontwerpbegroting 2022 van de ODZOB voldoet aan hun eigen kaders. In de [statenmededeling](#) over de kadernota's 2022 staan de inhoudelijke speerpunten en uitgangspunten voor de ontwerpbegrotingen van de omgevingsdiensten. De ontwerpbegroting 2022 van de ODZOB is een uitwerking van de kadernota. De ontwerpbegroting is structureel in evenwicht. Er wordt jaarlijks dus niet meer geld uitgegeven dan er binnenkomt.

1.2 (b) Het niveau van het weerstandsvermogen voldoet aan de ODZOB-norm, maar niet aan de provinciale norm.

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders³. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Het weerstandsvermogen om gewogen financiële risico's af te dekken voldoet aan de norm van de ODZOB. De provinciale norm is strenger; daaraan voldoet de ODZOB niet. De achtergrond hiervan is dat de ODZOB een algemene reserve aanhoudt die rechtstreeks is gerelateerd aan de omvang van de omzet. De financiële waarde van de geïnventariseerde risico's (€ 1,8 miljoen) is echter hoger dan het weerstandsvermogen (€ 1,2 miljoen). Daarmee is de weerstandsratio 0,7. De door GS vastgestelde kaders nemen ook deze waarde mee in het beoordelen van de noodzakelijke omvang van de risico's. De provinciale norm hierbij is een weerstandsratio van tenminste 1,0.

² Artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)

³ Dit betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverteffecten, weerstandsvermogen, verplichte kanten en budgetfair kader (zie 1.1b.)

Het weerstandsvermogen kan bijvoorbeeld versterkt worden door risico's te verkleinen door beheersmaatregelen (voor zover mogelijk) en/of bijvoorbeeld een eventueel jaarrekeningresultaat te bestemmen voor het versterken van de algemene reserve. Tot dusver wordt een positief jaarrekeningresultaat (grotendeels) aan deelnemers terugbetaald.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

1.3 (b) GS hebben hun zorgen hierover kenbaar gemaakt via een brief aan de omgevingsdiensten.

Naar aanleiding van de verkregen kadernota's 2022 van de omgevingsdiensten hebben Gedeputeerde Staten de omgevingsdiensten een brief gestuurd. U bent hierover geïnformeerd via de [statenmededeling](#) over de kadernota's 2022.

In de betreffende brief geeft GS aan dat zij zorgen heeft over een mogelijke onderschatting van de problemen en uitdagingen van de omgevingsdiensten bij de gevolgen van de Omgevingswet, stikstofcrisis, overdracht bodemtaken en ICT-systemen. Daarnaast vraagt GS aan alle omgevingsdiensten kritisch te zijn op de toegepaste indexering op de uurtarieven.

1.4 (a) De ontwerpbegroting 2022 ODZOB voldoet aan de overige provinciale kaders

De door GS-vastgestelde provinciale kaders omvatten inhoudelijke en financiële kaders⁴. Bijlage 1 toont hiervan achtergrondinformatie.

Belangrijk om te weten:

- Er is sprake van een gezond en beheersbaar financieel beeld, dat in lijn ligt met de voorafgaande jaren;
- Het gemiddelde uurtarief blijft met € 100,30 gelijk met 2021; de indexatie van 1,5% voor loon- en prijsstijging wordt dus *niet* doorberekend. Dit is dus feitelijk een bezuiniging van € 400.000.
- De ODZOB heeft een bezuiniging van € 400.000 verwerkt in:
 - Het verhogen van de declarabiliteitsnorm per persoon van 1.340 naar 1.350. Deze norm sluit daarmee aan met de norm van de andere Brabantse omgevingsdiensten. (€ 160.000)
 - Neerwaartse bijstelling personele kosten (inhuur, werving, outplacement) (€ 129.000).
 - Het schrappen van de post onvoorzien (€ 75.000).
 - Neerwaartse bijstelling kapitaallasten en overige kosten (€ 36.000).
- Het aantal begrote productieve uren blijft met 221.187 uren op het begrote niveau van 2021. Dat geldt ook voor de omzet, die in 2022 wordt voorzien op € 22,7 miljoen.
- Het provinciale aandeel in de begroting 2022 komt uit op 38%;
- De personele formatie bedraagt 205 fte. Hiervan is normatief 20% overhead-personeel.

⁴ Dit betreft bestuurlijke kaders, kwaliteitsborging, collectieve taken, inverdieneffecten, weerstandsvermogen, verplichte kanten en budgetfair kader (zie 1.1b.)

- De ODZOB gaat uit van een efficiencyverbetering van 2% ten opzichte van 2020 op de werkprogramma's door verdergaande standaardisatie. In 2021 was al met 1% gerekend; per saldo dus 3% ten opzichte van 2020.
- Niet meegenomen zijn eventuele financiële gevolgen van het rekenkameronderzoek naar de ODZOB vorig jaar, taken Impuls Omgevingsveiligheid en eventuele extra kosten Omgevingswet en nieuw VTH-systeem; laatstgenoemde 2 punten wordt via AB-besluit bekostigd uit de algemene reserve. Deze gevolgen kunnen wel leiden tot een begrotingswijziging.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

1.3/2.2 Het beschikbare provinciale exploitatiebudget 2022 hangt af van nog onzekere factoren.

Op dit moment is onduidelijk met welk bedrag de provinciale begroting wordt geïndexeerd voor loon- en prijsstijging vanaf 2022. Omgevingsdiensten indexeren normaliter hun uurtarieven als gevolg van verwachte loon- en prijsstijgingen. De ODZOB legt de indexering 2022 ook op als taakstelling waardoor het uurtarief in 2022 niet stijgt.

Daarnaast zijn er onzekerheden waarover nog provinciale bestuurlijke besluitvorming moet plaatsvinden met de programmabegroting 2022, zoals de budgetten Wet natuurbescherming. Dit o.a. naar aanleiding van gerechtelijke uitspraken.

Kanttekeningen

1.1 Er zijn belangrijke onzekerheden in 2022

Onzekerheden betreffen onder meer de Omgevingswet, de kostendruk bij deelnemers die de opdrachtverstrekking en -uitvoering door de omgevingsdiensten kunnen raken en ook personele risico's. Het laatstgenoemde omvat de zorg voor voldoende kwalitatief personeel om de begrote productie te kunnen realiseren. Het weerstandsvermogen van de omgevingsdiensten is hiervoor bedoeld om risico's te kunnen opvangen. Daarnaast worden risico's zoveel mogelijk via maatregelen beheerst.

Bijlage 3 van de ontwerpbegroting 2022 ODZOB toont een overzicht van de risico's en de gewogen financiële waarde daarvan (€ 1,8 miljoen).

Financiën

Totaalbeeld ontwerpbegroting 2022 ODZOB:

<i>begroting 2022 x € 1.000</i>	Totaal	
	ODZOB	
Basistaken	€	6.987
Verzoektaken	€	14.314
Collectieve taken*	€	1.328
Overige	€	50
Totaal	€	22.679
<i>Eigenaars aandeel PNB</i>		<i>38%</i>

* Collectieve taken omvatten ook Samen Sterk in Brabant (structureel) excl. SSIB Impuls (subsidie)

De feitelijke opdrachten voor 2022 moeten nog gemaakt worden waarin alle deelnemers via de opdracht hun eigen accenten kunnen leggen.

Datum

6 april 2021

Documentnummer

GS: 4761279

PS: 4871284

Klimaat, Europese en internationale zaken

N.v.t.

Planning

	Begin zienswijze termijn	Einde zienswijze termijn	AB-vergadering
ODZOB	5-3-2021	20-5-2021	1-7-2021

Nadat alle deelnemers hun zienswijzen hebben ingebracht, maken omgevingsdiensten een reactienota waarin de betreffende omgevingsdienst haar reactie op de zienswijze verwoordt. Eventueel worden er aanpassingen in de begrotingen doorgevoerd. De begroting wordt in voor het zomerreces ter besluitvorming aan de Algemene Besturen van de omgevingsdiensten voorgelegd, waarna deze vóór 1 augustus aan het ministerie van BZK moet worden aangereikt.

Bijlagen

1. Toets begrotingen 2022 ODZOB aan provinciale kaders
2. Ontwerpbegroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 ODZOB, inclusief aanbestedingsbrief

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

Programmamanager: mevrouw M.J. van den Dries, (06) 27 74 50 39,
mvddries@brabant.nl.

Opdrachtnemer: de heer E.J.G. Broere, (06) 18 30 32 76, ebroere@brabant.nl.